

UUTISET

Uurispäällikkö 050 416 9842
Toimitus 040 536 1076
toimitus@lapinkansa.fi

Luvatta ajetaan entistä enemmän

- Umpihanki kiinnostaa kelkkailijaa, mutta säännöt eivät ole kaikille selvät.
- Umpisella voi ajaa luvan kanssa: kelkkailualue toi tuloa omistajilleen.

Elina Melamies

Moottorikelkkamyynnin kasvaessa myös syvä lumen kelkkailu kasvattaa suosiotaan. Moottorikelkkailu ei kuulu jokamiehen oikeuksiin, ja välillä kelkoilla ajelaanikin väärissä paikoissa, laittomasti.

Erävalvonnan ylitarkastaja **Juha Ahonen** Metsähallituksesta kertoo, että luvattomasta kelkkailusta valtion mailla tulee ilmoituksia joka talvi. Ilmoituksia tekevät muut luonnossa liikkujat.

– Yleensä käy niin, että kun tarkastaja menee paikalle, ei ole kuin jäljet ja bensen hajua ilmassa, Ahonen sanoo.

Välillä luvattomia moottorikelkkailijoita saadaan myös kiinni.

– Meillä on tiedossa ne tietyt paikat, joissa tätä yleensä harrastetaan, ja suuntaamme valvontaa näille alueille, Ahonen lisää.

Viime vuonna koko Suomen maastoliikennetarkastuksissa havaituista rikkeistä 28 prosenttia liittyi moottorikelkkailuun. Kasvua edelliseen vuoteen oli hieman, sillä vuoden 2019 maastoliikennetarkastuksissa havaituista rikkeistä 26 prosenttia.

Ahonen huomauttaa, että tilasto on suuntaa-antava.

– Siihen voi vaikuttaa, jos jonakin talvena tavataan isompi porukka luvattomilla teillä. Se voi heijastua vuoden prosentteihin, Ahonen kuvailee.

Etenemiskykyä halutaan testata

Kiinnostus syvässä lumessa kelkkailuun on kasvanut samaa tahtia kuin tarkoitusta varten kehitettyjen kelkkojen valmistus ja saatavuus.

– Moottorikelkka, jolla pääsee hyvin umpisessa lumessa, houkuttaa ajamaan umpiselle, Aho-

nen sanoo.

Harrastusta pyritään ohjaamaan alueille, joissa se on sallittua.

Lapissa on vielä suhteellisen vähän umpilumen kelkkailuun tarkoitettuja alueita.

– Ne ovat myös suhteellisen pieniä alueita, etteivät ne tahdo kaikille riittää. Etenemiskykyä halutaan testata jossakin muualkin, Ahonen kertoo.

Reittikelkkailua haastavampi laji

Ahosen mukaan osalle, varsinkin nuoremmalle väelle, ei ole ollut selvää, että moottorikelkkailuun tarvitaan reittien ulkopuolella maanomistajan lupa.

Sodankyläläinen kelkkailun puolesta puhuja, Kelkkalehden päätoimittaja **Jani Sipola** on havainnut saman. Hän painottaa, että valtaosa kelkkailijoista tietää säännöt ja he käyttäytyvät niiden mukaan.

– Nuoret kuskit tekevät ajattelumattomuuttaan, eivät hekkään tahallaan halua lakia rikkoo, Sipola sanoo.

Umpisella moottorikelkkailussa kiehtoo Sipolan mukaan se, että se on reittikelkkailua liikunnallisempaa, haastavampaa ja teknisempää.

– Siinä oppii uutta ja haastaa itsensä, oppii ajotekniikoita ja kelkan hallintaa, Sipola kuvailee.

Tuhoja taimikoille, pesintä häiriintyy

Sosiaalisessa mediassa näkee umpilumen kelkkailuvideoita, joissa ei mainita kuvauspaikkaa. Kynnikko sanoisi, että silloin ajetaan ilman lupaa. Ajattelumattomuudesta voi olla seurauksia maanomistajalle. Umpilumen kelkkailu voi aiheuttaa suuriakin vahinkoja ympäristöön. Erityisen suurta tuhoa

NIIN sanotussa freeride-kelkkailussa kiehtoo Jani Sipolan mukaan itsensä haastaminen ja ajotaidon karttuminen.

voi aiheutua nuorena metsässä.

– Taimikossa ajaminen voi aiheuttaa tuntuvaa rahallista vahinkoa, Juha Ahonen sanoo.

– Luonnonsuojelualueella voi olla esimerkiksi kotkanpesä jyrkänteiden reunalla, ja sen lähellä rälläminen vaikeuttaa pesintää, hän lisää.

Keski-Lapin lumitilanne haastaa

Jos umpihangon kelkkailu kiinnostaa, kannattaa selvittää etukäteen missä toiminta on luvallista. Esimerkiksi Sodankylässä kunta ylläpitää 940 hehtaarin kokoista aluetta Oratunturilla.

Jani Sipola sanoo, että lunta on alueella ollut toistaiseksi liian vä-

”Siinä oppii uutta ja haastaa itsensä, oppii ajotekniikoita ja kelkan hallintaa.”

JANI SIPOLA

hän. Lumi on myös pysynyt tänä vuonna pehmeänä pohjaan saakka.

– Kiviä on varottava tosissaan. Järkeä pitää käyttää, Sipola kuvailee.

Hänen mukaan Lapin kuntalaiset ovat moottorikelkkailijoina eri arvoisessa asemassa keskenään.

– Inarissa ja Ivalossa asuvat voivat hankkia ilmaisen maastoliikenneluvan, jolla voi ajaa valtion mailla, hän perustelee.

SÄÄNNÖT

Muista nämä

- Maastoajoon on oltava maanomistajan lupa – jääpeitteisellä vesialueella erillistä lupaa ei tarvita.
- Ajajan on oltava ainakin 15-vuotias.
- Virallisella kelkkareitillä ei tarvi erillistä lupaa. Ajajalla on oltava vähintään T-luokan ajokortti.
- Valtaosa kelkkaväylillä on epävirallisia kelkkauria. Uralupa voi olla maksullinen.
- Tietä pitkin ajaminen sallitaan vain poikkeustapauksissa.